

A szegedi tisztviselők háborus helyzete.

— Ruhasegélyt és száz percentes háborus pótlékot kérnek. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi állami és városi tisztviselők és alkalmazottak vasárnap délelőtt népes értekezletet tartottak, melyen szomorú és nehéz helyzetüket beszélték meg. Erre az alkalomra zsúfolásig megtelt a városháza közgyűlési terme, melynek viharvert falai bizonyára csodálkozhattak, mert ennyi embertől oly sok és állandó helyeslést nem hallottak. A tanácsi emelvényen a tisztviselők kétségbeesítő helyzetét vázolták a szónokok és a megállapítások igazságát bizonyították az állandóan helyeslő közbekiáltások.

A nagygyűlés lefolyását az alábbiakban ismertetjük:

Az ülést **Homor István** igazgató nyitotta meg. Beszédében rátért a kérvényre, a melyben a tisztviselők három dolgot kérnek: rögtöni ruhasegélyt, 100 percentes háborus pótlékot és élelmiszer beszerző források létesítését.

Az értekezlet ezután nagygyűléssé alakult át, amely **Homor István** indítványára elnökölt dr. **Somogyi Szilveszter** polgármestert, előadóul **Kőrösi Lajos** pénzügyi tanácsost, jegyzőkönyvvezetőül pedig **Tömörkény Istvánt** választotta meg. Ezután az elnöklő polgármester állott szólásra.

— A három év óta folyó világháború nagy zűrzavarából — mondotta — egy férfi alakja bontakozik elő, egy férfié, aki gondterhes homlokkal, verítékezve, tépett köntösben rohan a munka utján. Ez a férfi a magyar köztisztviselő. (Igaz, ugy van!)

A polgármester ezután utalt a kormány ígéretére, amelyet be is fog váltani, de a módokat a tisztviselőknek kell megkeresni hozzá.

A polgármester beszéde után **Kőrösi Lajos** pénzügyi tanácsos szólalt föl. Elmondta, hogy az elmúlt héten egy előkészítő albizottság működött, amely egy a kormányhoz intézendő kérvény megszerkesztésével foglalkozott. A kérvény szövegének egyhangú elfogadását kéri, hogy ez fölfele százszoros erővel hasson. Főlemlítette még, hogy a tisztviselői kar rövidesen 50 éves jubileumát üli s ebből az alkalomból Kassán országos kongresszus lesz. Ezután a kormányhoz terjesztendő igen sürgős jelzésű kérvényt olvasta föl, melynek érdekesebb részletei így szólnak:

A szegedi köztisztviselők: az állami és városi tisztviselők és a segéd-, valamint a szolgaszemélyzet, mint készfizetésből élők serege — legtöbbször családotól — lerongyolódva, szinte éhezve küzd és harsog itt-hon a világháború harmadik keserves esztendeijében szeretett magyar hazánk főmaradásán.

A most folyó kegyetlen világháború ugyanis mindannyiunkat kifosztott több-kevesebb ruhánkából, mert alsó- és felsőruháneműket már évek óta nem vásárolhattunk, meglevő ruházatunk pedig a további toldozást és feldozást már nem bírja, mivel a folytonos használat az anyagát ugyszólván tönkretette. Ágy- és asztalneműink a sok mosásban és használatban szintén elkoptak.

Síralmas állapotunk néhány élő példája gyanánt felsoroljuk, hogy a *biró*, a pártatlan igazság őre és a szigorúan bírságoló *rendőrkapitány* bizony-bizony foszladozott öltözékben itélkezik az arany ékszeres és bársonyruhás árdragító kofák fölött; a *pénzügyi, közigazgatási* tisztviselő kopott kabátban tárgyal az előkelően ruházódó hadseregszállítókkal; a *tanár* pedig ferdesarku cipőben magyaráz a tanulóknak és a meim mindig meleg tanteremben ócska felöltővel kell takargatnia ruhájának egyes fölűnő fogyatékoságát.

Ma a mesevilágba tartozik a köztisztviselők és alkalmazottak családjainál a megfelelő táplálkozás és főleg a többgyermekes tisztviselőcsaládok mai élete mindennapos gyötrelem, mert a szó igaz értelme szerint nem egyéb, mint az állandó nélkülözések és szenvedések végtelen és elkeserítő láncolata, amely testi és lelki erőnket innen-onnan végleg megőrli.

Ezen az észbontó helyzeten minden lelkiismeretes és jóakaratu hatalmi tényezőnek alaposan és főleg haladéktalanul segíteni szükséges, miután ha nekünk, mint a nemzet gerincének, ilyen sanyaru állapotban kell még csak rövid ideig is tengődnünk, valóban kétségbe kell esnünk nem csupán saját magunk és a családunk, hanem imádott magyar hazánk eme tekintélyes, de szinte roskadozó társadalmi oszlopának közeli és távolabbi sorsát illetőleg is.

Nem is tagadjuk, sőt nyíltan elismerjük az egész világ előtt, hogy a székesfővárosiasan megdrágult Szegeden most érezzük és szenvedjük azt az igazi köztisztviselői köznyomort, amelyet az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete már annyiszor és olyan megható beadványokban festett le a nagyméltóságú magyar királyi Kormány színe előtt is, de sajnos, a gyökeres orvoslás *lényegileg* maiglan késik, sőt a háborus életviszonyok miatt alaposan fölfordult helyzetünkben eredő változott körülmények teljesen új kérelmezést és az ediginél jóval gyorsabb és több jóakaratu elintézését igényelnek a legilletékesebb tényezőktől.

Sulyos helyzetünk jellemzésére fölhozzuk, hogy itt Szegeden is a legelsőrendű életszükségleti cikkek, mint például az élelmi szerek és tüzelőanyagok árai a 3—4 év előtti árakhoz képest 300—400 százalékkal, a ruházódási cikkek pedig 500—600, sőt nagyobb százalékkal is emelkedvén, bizonyítást sem igényel, hogy mi sanyaru javadalmaszu köztisztviselők és alkalmazottak, ezt a rettenetes és mindinkább növekedő árdragítást meg nem győzhettük és tovább már nem bírjuk, ment törvényesen és rendeletileg megszabott illetményeinket *önerönkből* egyáltalán nem szaporíthatjuk, sem az említett és elviselhetetlen árdragítás kisebb-nagyobb részletét senkire át nem háríthatjuk.

Jelenlegi köztisztviselői jövedelmünk a mostani rémes piaci árakkal szemben a tisztességes megélhetésre nem lévén elegendő, természetes, hogy most már igazán csak egyetlen módunk van kétségbeesítő helyzetünk orvoslására, amidőn gyorsan és alaposan segítő eszközökhöz fordulunk, miután örökös kenyéradónkhoz fordulunk, de az állam jól fölfogott érdeke is, hogy becsülettel dolgozó és jobb sorsra érdemes köztisztviselőinek számára gyökeres és gyors segély nyújtassék a nm. m. kir. Kormány és Törvényhozás részéről.

Tűrhetetlen és szégyenletes köztisztviselői nyomorunk ideiglenes enyhítésére ugyszólván a tizenkettedik órában, de mégis teljes reménnyel kérjük a nm. m. kir. Kormány utján a következőket:

1. Tisztességes fölruházódásunk céljára, valamint asztali és ágyfölszerelésünk pótlására a nőtlen kartársaink részére 1000 korona és a nő, illetve gyermekes köztisztviselők és alkalmazottak számára vissza nem térítendő adományképpen 1500 korona rögtöni segélyt;

2. megélhetésünk biztosítására a törzfizetés mérve alapján az V—XI. fizetési osztályu köztisztviselők, valamint a fizetési osztályokba nem sorozott állami és városi alkalmazottak részére 100 százalékos háborus segélyt;

3. államileg szervezendő és ellenőrzendő

közélmelési hivatalok és beszerzési források mielőbbi megteremtését, ahol az elsőrendű főbb életszükségleti és ruházati cikkeit a jól bevált jegyrendszer utján mindenkor födözhezzük kellő mértékben, mert csak ily módon véljük biztosítottak a fentebbi 2. pont alatt kívánt mérvű jövedelmyarapodás esetében is tűrhető megélhetésünket.

A közel hároméves világháború példátlanul lelkiismeretlen gazdasági harcában az árdragítók nem épen diszes serege a vagyonszerzés tágas mezejét kapzsi haszonleséssel még mindig ernyedetlenül törli és zuzza.

A termelő, az iparos és a kereskedő szükségét vagy drágaságot ma alig ismer, sőt legnagyobb részük duslakodik az anyagi javakban.

Velük szemben ugyszólván egyedüli kivételt csak a köztisztviselők és alkalmazottak osztálya képez. A világháború okozta minden bánt és szükségét leginkább a mi társadalmi osztályunk érezvén, tiszteletteljes bizalommal terjesztjük a nagyméltóságú magyar királyi Kormány elé azt az alázatos, de az általános közszükségletből származó és a fentebbi 1—3. pont alatt részletezett szerény kérésünket, hogy azt legsürgősebben tárgyalás alá vévén, a ruházati segélyt azonnal, a fölemelt százalékos háborus segélyt pedig 1917. évi július hó 1-étől kezdve utalványozni, végül a közélmelési hivatalok és beszerzési források állami szervezéséről és működésének megkezdéséről soronkívül gondoskodni méltóztassék.

A szegedi köztisztviselők és alkalmazottak 1917. évi március hó 25-én tartott nagygyűléséből. Dr. **Somogyi Szilveszter** polgármester, elnök. **Kőrösi Lajos** pénzügyi tanácsos, előadó.

Striegl F. József a kérvénybe még egy pontot ajánl bevenni. A kormányhoz intézendő memorandum három pontját ki kell egészíteni egy negyedikkel. Közismert dolog, hisz annak idején a kormány behatóan foglalkozott vele és az ország sajtója is pertraktálta, hogy a magyar tisztviselői kar tekintélyes része el van adósodva. Anélkül, hogy ennek okait firtatnók, ezzel, mint adott ténynyel számolniok kell mindazoknak, akik a köztisztviselő sanyaru sorsán segíteni akarnak és segíteni tudnak. Az adósságokkal küzdő tisztviselők részére nagy segítség és valóságos megkönnyebbülés volna, ha a kormány a letiltott tisztviselői fizetésekre kimondaná a moratóriumot a háború idejére, illetve a normális viszonyok bekövetkeztéig. Nagyon sok tisztviselőnek a megélhetése a háború előtt nem volt egyéb, mint ügyes hitelművelés, úgy hogy az egyik helyen kifizette az adósságát a másik helyen csinált új adóssággal. A háború alatt azonban nincs hitel, mindent készpénzen kell beszerezni a letiltásokkal sulyosan megterhelt fizetésből. Ha méltányos volt a kereskedelmi és ipari életben kimondott moratórium, kétszeresen méltányos ez a moratórium a tisztviselőkkel szemben.

A jelen voltak általános helyeslése követte ezt az ötletet, amelyet külön kérvényben fognak a kormány elé terjeszteni. A két kérvény egy-egy példányát megküldik a kormánynak, az országgyűlés két házának, Szeged két képviselőjének, **Cicatricis Lajos** főispánnak, az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének és a város tanácsának.

Végül **Homor István** igazgató köszönetet mondott a megjelenteknek s ezzel az ülés véget ért.

Sok pénzt

takaríthat meg havonta a világítási számláján, ha a világírófényű 100 wattos OSRAM izzókörtékkel világít. Kizárólag kapható **POKYO SOMA** világítási vállalatnál Szegeden. — Telefon 165.